

Bibliografia

I. Akty normatywne

Konstytucje

Konstytucja Hiszpanii z 27 grudnia 1978 r. (*Konstytucja Hiszpanii*, tłum. T. Mołdawa, [w:] (red.) W. Staśkiewicz, *Konstytucje państw Unii Europejskiej*, Warszawa 2011).

Konstytucja Republiki Litewskiej przyjęta przez obywateli Republiki Litewskiej w referendum przeprowadzonym w dniu 25 października 1992 r. (*Konstytucja Litwy*, tłum. H. Wisner, [w:] (red.) W. Staśkiewicz, *Konstytucje państw Unii Europejskiej*, Warszawa 2011)

Konstytucja Republiki Portugalskiej z 2 kwietnia 1976 r. (*Konstytucja Republiki Portugalskiej z 2 kwietnia 1976 r.*, tłum. A. Wojtyczek-Bonnand, [w:] (red.) W. Staśkiewicz, *Konstytucje państw Unii Europejskiej*, Warszawa 2011)

Konstytucja Rumunii z 21 listopada 1991 r. (*Konstytucja Rumunii z dnia 21 listopada 1991 r.*, tłum. A. Cosma, [w:] (red.) W. Staśkiewicz, *Konstytucje państw Unii Europejskiej*, Warszawa 2011, s. 665 i n.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawy i Rozporządzenia i inne przepisy prawa

Dyrektywa Rady 93/109/WE z 9 grudnia 1993 r. ustanawiająca szczegółowe warunki wykonywania prawa do głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami.

Dyrektywa Rady 94/80/WE z 19 grudnia 1994 r. ustanawiającej szczególne zasady korzystania z prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii zamieszkałych w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami.

- Szwedzki akt o wolności wypowiedzi z 14 listopada 1991 r. (*Akt o wolności wypowiedzi*, tłum. K. Dembiński, M. Grzybowski, [w:] (red.) W. Staśkiewicz, *Konstytucje państw Unii Europejskiej*, Warszawa 2011).
- Ustawa z 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2011 r. Nr 155, poz. 924).
- Ustawa z 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. z 2011 r., Nr 155, poz. 924).
- Ustawa z 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. nr 102, poz. 643 ze zm.).
- Ustawa z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. nr 21 z 2011 r., poz. 112 ze zm.).
- Ustawa z 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944–1990 osób pełniących funkcje publiczne (Dz.U. Nr 70 poz. 443 ze zm.).
- Ustawa z 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 176, poz. 1190 ze zm.).
- Ustawa z 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.).
- Ustawa z 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 ze zm.).
- Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.).
- Ustawa z 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2011 r. Nr 79, poz. 431 ze zm.).
- Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24 ze zm.).
- Ustawa z 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz.U. Nr 79 z 2001 r., poz. 857 ze zm.).
- Ustawa z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.).
- Ustawa z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.).
- Ustawa z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.).
- Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.).
- Ustawa z 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2011 r. Nr 7, poz. 29 ze zm.).
- Ustawa z kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2009 r. Nr 50, poz. 398).
- Rozporządzenie z 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz.U. z 2000 r. Nr 61, poz. 710).

Orzecznictwo

- Postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 20 grudnia 2011 r., I OSK 2221/11, System Informacji Prawnej Legalis.
- Postanowienie SN z 12 października 2011 r., III SW 9/11, OSNP 2012, nr 19–20, poz. 255.
- Postanowienie SN z 7 maja 2005 r., I CKN 831/00, LEX nr 55245.
- Postanowienie TK z 24 listopada 2010 r., sygn. PP 1/08, OTK ZU z 2010 r., nr 9A, poz. 115.

- Uchwała SN z 20 września 1996 r., sygn. III CZP 72/96.
Uchwała SN z 30 kwietnia 2003 r., I KZP 8/03, OSNKW 2003, poz. 41.
Uchwała TK z 30 kwietnia 1997 r. sygn. akt W 1/97 OTK ZU nr 2/1997, poz. 26.
Wyrok SN z 18 marca 2005 r., sygn. II CK 564/04.
Wyrok SN z 26 lutego 2002 r., sygn. I CKN 413/01.
Wyrok TK z 10 listopada 1998 r., K 39/97.
Wyrok TK z 10 listopada 1998 r. sygn. akt K 39/97, OTK ZU nr 6/1998, poz. 99.
Wyrok TK z 11 maja 2009 r., K 2/07.
Wyrok TK z 13 lipca 2004 r. sygn. akt P 20/03, OTK ZU nr 7/A/2004, poz. 64.
Wyrok TK z 13 lipca 2004 r., P 20/03, OTK-A 2004, nr 7, poz. 64.
Wyrok TK z 13 marca 2007 r., K 8/07.
Wyrok TK z 14 grudnia 2004 r., K 25/03, OTK-A 2004, nr 11, poz. 16.
Wyrok TK z 18 lipca 2012 r. sygn. akt K 14/12, OTK ZU nr 7/2012, poz. 82.
Wyrok TK z 18 lipca 2012 r., K 14/12.
Wyrok TK z 20 grudnia 1994 r., K 8/94.
Wyrok TK z 20 lipca 2011 r.; sygn. K 9/11, OTK ZU nr 6A/2011, poz. 61.
Wyrok TK z 20 lipca 2011 r., K 5/11.
Wyrok TK z 21 lipca 2009 r., K 7/09.
Wyrok TK z 23 stycznia 2014 r., sygn. akt K 51/12, OTK ZU nr 1A/2014, poz. 4.
Wyrok TK z 23 stycznia 2014 r., K 51/12.
Wyrok TK z 24 listopada 2008, K 66/07.
Wyrok TK z 25 września 2013 r., SK 44/12.
Wyrok TK z 3 listopada 2006 r., K 31/06.
Wyrok TK z 31 maja 2004 r. sygn. akt K 15/04, OTK ZU nr 5/A/2004, poz. 47.
Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 lipca 2011 r., K 9/11, OTK-A 2011/6/61, Dz.U. z 2011 r. nr 149, poz. 889.

Literatura przedmiotu

- Alexy R., *Teoria praw podstawowych*, Warszawa 2010.
Andersen E.S., Schumpeter J., *A theory of social and economic evolution*, Chippenham and Eastbourne 2011.
Ankwicz M. (red.), *Władza i polityka. Wybór tekstów ze współczesnej politologii zachodniej*, Warszawa 1998.
Antoszewski A., Herbut R. (red.), *Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porównawcza*, Wrocław 1997.
Antoszewski A., Herbut R., *Demokracje zachodnioeuropejskie. Analiza porównawcza*, Wrocław 2008.
Antoszewski A., Herbut R., *Systemy polityczne współczesnego świata*, Gdańsk 2001.
Antoszewski A., *Wzorce rywalizacji politycznej we współczesnych demokracjach europejskich*, Wrocław 2004.
Bakunin M., *Statism and Anarchy*, Cambridge 1990.
Banaszak B., *Głosa do wyroku TK z 20 lipca 2011 r. (sygn. akt K 9/11)*, Przegląd Sejmowy 2012, nr 1(108).

- Banaszak B., *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Banaszak B., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2009.
- Banaszak B., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2008.
- Banaszak B., *Prawo wyborcze obywateli*, Warszawa 1996.
- Banaszkiewicz B., *Glosa do uchwały SN z dnia 20 września 1996 r., III CZP 72/96.*, Przegąd Sejmowy 1997, nr 6.
- Barber B., *Strong democracy, Participatory politics for a new age*, London 2003.
- Batko K., Izdebski K., *Organizacje strażnicze w Polsce. Stan obecny, wyzwania, perspektywy*, Warszawa 2012.
- Baxter H., *Habermas. The discourse theory of law and democracy*, Stanford 2011.
- Beitz Ch.R., *The Idea of Human Rights*, Oxford University Press, Oxford-New York 2009.
- Bessette J., *Deliberative democracy. The majority principle in republican government*, [w:] (red.) R. Goldwin, W. Schambra, *How democratic is the Constitution*, Washington 1980.
- Bidziński M., *Finansowanie partii politycznych w Polsce. Studium porównawcze*, Warszawa 2011.
- Biernat T., Siwik A. (red.), *Demokracja. Teorie, idee, instytucje*, Toruń 2003.
- Bingham Powell G. Jr., *Wybory jako narzędzie demokracji. Koncepcje większościowe i proporcjonalne*, Warszawa 2006.
- Błuszkowski J., Zalesny J. (red.), *Wielowymiarowość systemów politycznych*, Warszawa 2009.
- Bohman J., *Public Deliberation. Pluralism, Complexity, and Democracy*, Cambridge 1996.
- Bokajło W., Dziubka K. (red.), *Spółeczeństwo obywatelskie*, Wrocław 2001.
- Bożyk S., *Partie polityczne a Sejm RP*, Warszawa 2006.
- Budge I., McKay D. (red.), *Developing Democracy*, London 1994.
- Carlyle Th., *Hero and Hero-worship*, London 1869.
- Chmaj M. (red.) *Finansowanie polityki w Polsce na tle europejskim*, Toruń 2008.
- Chmaj M., Skrzydło W., *System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2011.
- Chmaj M., *System wyborczy w Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2002.
- Chmielnicki P., Dybała A., Stachura M., *Reguły działania człowieka gospodarującego w społeczeństwie jako źródło norm prawnych*, LexisNexis, Warszawa 2010.
- Cieśla W., Łakomski G., *My ci dietę, Ty nam dołę*, „Wprost” 2010, nr 48.
- Cieśliński M. M., *Glosa do uchwały Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej z dnia 20 września 1996 r., III CZP 72/96*, OSP 1997, nr 6, poz. 113.
- Clarke M., Stewart J., *The Choices for Local Government*, [w:] P. Swianiewicz (red.), *Wartości podstawowe samorządu terytorialnego i demokracji lokalnej*, Warszawa 1997.
- Cohen J., *Discourse ethics and civil society*, [w:] D. Rasmussen (red.), *Universalism vs. Communitarianism. Contemporary debates in ethics*, Cambridge 1990.
- Czaplicki K.W., *Komentarz do art. 260, art. 261 Kodeksu wyborczego*, [w:] K.W. Czaplicki, Dauter B., Jaworski S. J., Kisielewicz A., Rymarz F. (red.), *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Warszawa 2014.
- Czaplicki K.W., *Alternatywne sposoby głosowania (zarys problemów)*, [w:] (red.) S. Grabowska, R. Grabowski, *Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Alternatywne sposoby głosowania a aktywizacja elektoratu”*, 26–27 marca 2007 r., Rzeszów 2007.
- Dahl R., *A Preface to Democratic Theory, Expanded Edition*, Chicago 2013.

- Dahl R., *Democracy and Its Critics*, New Haven–London 1989.
- Dahl R., *Demokracja i jej krytycy*, Kraków 1995.
- Dahl R., *O demokracji*, Kraków 2000.
- Dahl R., *Polyarchy. Participation and Opposition*, New Haven–London 1971.
- Dahlerup D., Freidenvall L., *Quotas as a 'Fast Track' to Equal Representation for Women, Why Scandinavia is No Longer The Model*, „International Feminist Journal of Politics” 2005, March.
- Dahrendorf R., *Nowoczesny konflikt społeczny. Esej o polityce wolności*, Warszawa 1993.
- Daniłowicz M., *Partie polityczne i ich wpływ na wybór prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej*, [w:] S. Bożyk, A. Jamróz (red.), *Konstytucja – ustrój polityczny – system organów państwowych: prace ofiarowane profesorowi Marianowi Grzybowskiemu*, Białystok 2010.
- Dávila N.G., *Escolios a un texto implícito: selección*, Bogota 2001.
- Dawkins R., *Rzeka genów*, Warszawa 1995.
- Domagała M., Iwanek J., *Regionalne i lokalne ustroje polityczne, cz. I*, Regionalne Studia Polityczne Humanitas, Sosnowiec 2010.
- Domański H., *Struktura społeczna*, Warszawa 2004.
- Downs A., *An Economic Theory of Democracy*, New York 1957.
- Downs A., *An Economic Theory of Political Action in Democracy*, „Journal of Political Economy” 1957, Vol. 64.
- Dryzek J., *Discursive Democracy*, Cambridge 1990.
- Dudek D., *Konstytucyjna aksjologia wyborów* [w:] F. Rymarz, *Iudices electionis custodes (sędziowie kustoszami wyborów)*, Warszawa 2007.
- Duverger M., *Les Parties Politiques*, Paris 1954.
- Dworkin R., *Biorąc prawa poważnie*, Warszawa 1998.
- Dziubka K., *Teoria demokratycznej obywatelskości – zarys problemu*, [w:] (red.) W. Bokajło, K. Dziubka, *Społeczeństwo obywatelskie*, Wrocław 2001.
- Ellis A., Novarro C., Moraels I., Gratschew M., Braun N. (red.), *Voting from Abroad. The International IDEA Handbook*, IDEA, Stockholm 2007.
- Elster J. (red.), *Deliberative Democracy*, New York 1998.
- Elstub S., *Towards a Deliberative and Associational Democracy*, Edinburgh 2008.
- Eurowybory 2004. Kandydaci i programy*, Warszawa 2005.
- Falls G., *Miltiversities, Ideas and Democracy*, Toronto 2007.
- Fishkin J., *When the People Speak: Deliberative Democracy and Public Consultation*, New York 2009.
- Florczak-Wątor M., *Status prawny wyborcy niepełnosprawnego*, Przegląd Prawa Konstytucyjnego, 2011, nr 3.
- Friedman M., *Capitalism and Freedom*, Chicago–London 1962.
- Fukuyama F., *Koniec człowieka. Konsekwencje rewolucji biotechnologicznej*, Kraków 2004.
- Fukuyama F., *Nowy wspaniały człowiek*, Forum 20.06.2002.
- Gallagher M., Mitchell P. (red.), *The Politics of Electoral Systems*, New York 2005.
- Galster J., *Prawo wyborcze do Sejmu i Senatu RP oraz status prawny posłów i senatorów*, [w:] (red.) Witkowski Z., *Prawo konstytucyjne*, Toruń 2009.

- Gałązka M., Solon-Lipiński M., Zbieranek J., *Przejrzystość finansowania kampanii wyborczych i partii politycznych. Wybrane problemy i rekomendacje*, Warszawa 2012.
- Gałkowski S., Gałkowska A., *Personalizacja polityki*, Państwo i Społeczeństwo 2012, nr 1.
- Gapski M. P., *Nowe techniki głosowania w świetle zasady bezpośredniości wyborów*, Przegląd Sejmowy 2009, nr 2.
- Garlicki L., *Komentarz do art. 97*, [w:] (red.) Garlicki L., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2001.
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne, zarys wykładu*, Warszawa 2014.
- Garlicki L., *Uwaga 10 do art. 33 Konstytucji*, [w:] (red.) L. Garlicki, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. III, Warszawa 2003.
- Garlicki L., *Uwagi do art. 96 Konstytucji*, [w:] (red.) L. Garlicki, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 1999.
- Gebethner S., *Wybory do Sejmu i do Senatu. Komentarz do ustawy z dnia 21 kwietnia 2001 r. – Ordynacja do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2001.
- Gebethner S., *Wybory na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz do ustawy o wyborze Prezydenta RP*, Warszawa 2000.
- Gorgol A., *Prawne aspekty publicznego finansowania partii politycznych w Polsce i na poziomie europejskim*, Lublin 2011.
- Górnik-Durose M., Zaleski Z., *Własność i posiadanie* [w:] (red.) T. Tyszka, *Psychologia ekonomiczna*, Gdańsk 2004.
- Grajewski K., *Odpowiedzialność posłów i senatorów na tle zasady mandatu wolnego*, Warszawa 2009.
- Gramsci A., *Pisma wybrane*, Warszawa 1962.
- Granat M., *Skutki prawne nowej charakterystyki konstytucyjnej mandatu przedstawicielskiego* [w:] M. Kruk (red.), „*Mała Konstytucja*” w procesie przemian ustrojowych w Polsce, Warszawa 1993.
- Gren P., *Wybory samorządowe mogą być dwudniowe*, Gazeta Samorządu i Administracji 2011, nr 16.
- Griffin J., *On Human Rights*, Oxford University Press, Oxford–New York 2008.
- Gutman A., Thompson D., *Democracy and Disagreement*, Harvard 1996.
- Gutman A., Thompson D., *Why Deliberation Democracy?*, Princeton 2004.
- Habermas J., *Obywatelstwo a tożsamość narodowa. Rozważania nad przyszłością Europy*, Warszawa 1993.
- Habermas J., *Pojęcia działania komunikacyjnego*, Kultura i Społeczeństwo, t. XXX, 1986, nr 3.
- Habermas J., *Teoria działania komunikacyjnego. Racjonalność działania a racjonalność społeczna*, Warszawa 1999.
- Haman J., *Podział mandatów na okręgi wyborcze w świetle teorii sprawiedliwego podziału dóbr*, Przegląd Sejmowy 2002, nr 1.
- Hart H.L.A., *Pojęcie prawa*, Warszawa 1998.
- Held D., *Modele demokracji*, Kraków 2010.
- Hertz H., *Amerykańskie stronnictwa polityczne. Mechanizm demokracji*, Paryż 1957.

- Hohol M., *Wyjaśnić umysł*, Kraków 2013.
- Jakimowicz W., *Publiczne prawa podmiotowe*, Kraków 2003.
- Jaskiernia J., *Prawo wyborcze do jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] (red.) Szmulik B., Miaskowska-Daszkiwicz K., *Administracja publiczna, Tom III, Ustrój administracji samorządowej. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Jaworski S.J., *Wybrane problemy prawa wyborczego w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego* [w:] (red.) Rymarz F., *Demokratyczne standardy prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej. Teoria i praktyka*, Warszawa 2005.
- Johansson-Stenman O., *The Importance of Ethics in Environmental Economics with Focus on Existence Values*, „Environmental and Resource Economics” 1998, nr 3–4.
- Kahneman D., *Thinking, Fast and Slow*, New York 2011.
- Kahnemann D., Slovic P., Tversky A., *Judgement under Uncertainty: Heuristics and Biases*, Cambridge University Press, Cambridge 1982.
- Kalisz A., Półtorak M., *Kwoty w europejskich systemach wyborczych, jako wyraz zasady równości a funkcje prawa*, „De Doctrina Europea” rok VII/2010.
- Karsten F., Beckman K., *Mity demokracji*, Warszawa 2012.
- Kobylińska A., Makowski G., Solon-Lipiński M., *Mechanizmy przeciwdziałania korupcji w Polsce. Raport z monitoringu*, Warszawa 2012.
- Kolarska-Bobińska L., Kucharczyk J., Zbieranek J., *Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy*, Warszawa 2006.
- Koncepcje systemów wyborczych. Opracowanie tematyczne OT-578*, Kancelaria Sejmu, Biuro Analiz i Dokumentacji, Dział Analiz i Opracowań tematycznych, Warszawa 2010.
- Kosslyn S.M., Rosenberg R.S., *Psychologia*, Kraków 2006.
- Krueger A., *The political of rent-Seeking Society*, „American Economic Review” 1974, Vol. LXIV.
- Kruk M. (red.), *Mandat przedstawicielski w teorii, prawie i praktyce poselskiej*, Warszawa 2013.
- Kruk M., *Koncepcja mandatu przedstawicielskiego w konstytucyjnej doktrynie i praktyce*, Przegląd Sejmowy 1993, nr 4.
- Kryszeń G., *Kształtowanie reprezentacji parlamentarnej kobiet w świetle standardów wyborów demokratycznych*, [w:] (red.) M. Granat, *Zagadnienia prawa parlamentarnego, Materiały z XLVIII Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego*, Serock, 1–3 czerwca 2006, Warszawa 2007.
- Kryszeń G., *Problematyka zgłaszania kandydatów w świetle Kodeksu wyborczego*, [w:] (red.) K. Skotnicki, *Kodeks wyborczy. Wstępna ocena*, Warszawa 2011.
- Kubas S., *Aktualne dylematy parlamentarnego prawa wyborczego (wybrane zagadnienia)*, Przegląd Sejmowy 2010, nr 5.
- Kudej M., *Status prawny posła i senatora w Rzeczypospolitej Polskiej* [w:] (red.) A. Gwiżdż, *Założenia ustrojowe, struktura i funkcjonowanie parlamentu*, Warszawa 1997.
- Kulesza M., *Samorzady 50 lat po podpisaniu Traktatu Rzymskiego*, „Wspólnota” 2007, nr 13.
- Laskowska M., *glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2011 r. (sygn. akt K 9/11)*, Przegląd Sejmowy 2012, nr 1(108).

- Lau R.R., Redlawsk D.P., *How Voters Decide: Information Processing in Election Campaigns*, Cambridge 2006.
- Lau R.R., Redlawsk D.P., *Advantages and Disadvantages of Cognitive Heuristics in Political Decision Making*, „American Journal of Political Science” 2001, nr 45.
- Le Bon G., *La Psychologie des foules*, Paris 1930.
- Lee D., *Polyarchy. The Political Theory of Robert A. Dahl*, New York 1991.
- Lehmbruch G., *Proporzdemokratie. Politisches System und politische Kultur in der Schweiz und Österreich*, Tübingen 1967.
- Lijphart A., *Democracy in Plural Societies*, London 1977.
- Lijphart A., *Demokracja w społeczeństwach spluralizowanych*, [w:] (red.) J. Szczupaczyński, *Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii i polityki*, Warszawa 1995.
- Lijphart A., *Electoral systems and party systems and voter alignments. A study of twenty-seven democracies*, Oxford 1994.
- Lippmann W., *American Inquisitors*, New Brunswick 1993.
- Lipset S.M., *Homo politicus. Społeczne podstawy polityki*, Warszawa 1998.
- Lissowski G. (red.), *Elementy teorii wyboru społecznego*, Warszawa 2001.
- Lis-Staranowicz D., *Glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 stycznia 2014 r. (sygn. akt K 51/12)*, Przegląd Sejmowy 2014, nr 2(121).
- Lodge M., Taber Ch.S., *The Rationalizing Voter*, Cambridge 2013.
- Loïc Ch., Lefebvre F., Théré Ch., *Le cercle de Vincent de Gournay: savoirs économiques et pratiques administratives en France a milieu du XVIIe siècle*, Paris 2011.
- Łodziński Ł., Pudzianowska D., Szaranowicz-Kusz D. (red.), *Prawa wyborcze dla cudzoziemców – tak czy nie?*, Warszawa 2014.
- Marcus G.A., Russell Neuman W., MacKuen M., *Affective Intelligence and Political Judgment*, Chicago 2000.
- Martysz Cz., *Komentarz do art. 27 ustawy o samorządzie gminnym*, [w:] (red.) B. Dolnicki, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Warszawa 2010.
- Mączyński M., *Reforma ustroju samorządu terytorialnego: uwarunkowania, możliwości i konsekwencje zwiększania samodzielności JST*, Ekspertyza w ramach projektu „Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” (SWPZ, nr POKL.05.02.02-00-001/12), Kraków, grudzień 2014.
- Mączyński M., *Uniformizacja wyborów samorządowych w gminie? Dylematy ustrojowe i polityczne*, [w:] (red.) Stec M., Małysa-Sulińska K., *Wybory i referenda lokalne. Aspekty prawne i politologiczne*, Warszawa 2010.
- Meny Y., Surel Y., Szacki J. (red.), *Demokracja wobec populizmu*, Warszawa 2007.
- Meny Y., Surel Y., *Zasadnicza dwuznaczność populizmu*, [w:] (red.) Y. Meny, Y. Surel, J. Szacki, *Demokracja wobec populizmu*, Warszawa 2007.
- Michalak B., Sokala A., *Leksykon prawa wyborczego i systemów wyborczych*, Warszawa 2010.
- Michalak B., Sokala A., Uziębło P., *Leksykon prawa wyborczego i referendalnego oraz systemów wyborczych*, Warszawa 2013.
- Mościski A., *Spór o naturę ludzką. Socjologia czy socjobiologia?*, Warszawa 1998.
- Mueller D.S., *Public Choice*, Cambridge 2003.

- Mularski K., *Obietnice wyborcze w świetle instytucji przyrzeczenia publicznego*, Przegląd Sejmowy 2009, nr 1.
- Naleziński B., *Zasada bezpośredniości*, [w:] (red.) P. Sarnecki, *Prawo konstytucyjne RP*, Warszawa 2011.
- Nietzsche F., *Tako rzecze Zaratustra*, Gdynia 1991.
- Nowa Encyklopedia Powszechna PWN*, Warszawa 2004, t. VI.
- Olszówka M., *Czego potrzebuje poseł, by właściwie sprawować mandat?*, [w:] (red.) M. Kruk, *Mandat przedstawicielski w teorii, prawie i praktyce poselskiej*, Warszawa 2013.
- Ortega y Gasset J., *La rebelion de las masas*, Madrid 1929.
- Paradowska J., *Zabrakło odwagi*, „Polityka” 2011, nr 31.
- Passerin d'Entrèves M., *Democracy as Public Deliberation. New Perspectives*, New York 2002.
- Pateman C., *Participation and Democratic Theory*, Cambridge 1970.
- Pennings P., *Voters, Elections and Ideology in European democracies*, [w:] (red.) H. Keman, *Comparative Democratic Politics. A Guide to Contemporary Theory and Research*.
- Perry M.J., *Toward a Theory of Human Rights: Religion, Law, Courts*, Cambridge University Press, New York 2007.
- Peszyński W., *Upartyjnienie wyborów do Senatu w 2011 r. Kазus zachowań elektoratu w województwie kujawsko-pomorskim*, [w:] (red.) M. Jeziński, W. Peszyński, A. Seklecka, W. Szewczak, *Wybory 2011. Organizacja – przebieg – efekty*, Toruń 2013.
- Pieniążek A., Stefaniuk M., *Socjologia prawa*, Kraków 2005.
- Pietraś Z., *Teoria gier jako sposób analizy procesów podejmowania decyzji politycznych*, Lublin 1997.
- Podbielski A., *Odpowiedzialność prezydenta w systemie konstytucyjnym Stanów Zjednoczonych*, Warszawa–Wrocław 1975.
- Popkin S.L., *The Reasoning Voter: Communication and Persuasion in Presidential Campaigns*, Chicago 1991.
- Programy partii i ugrupowań parlamentarnych 1989–1991*, Warszawa 1995.
- Przywora B., *Głosowanie przez pełnomocnika w Polsce – próba analizy i podsumowania*, Przegląd Prawa Publicznego 2014, nr 7–8.
- Przywora B., *Konstytucyjna zasada niepołączalności mandatu parlamentarnego (incompatibilitas) a służba cywilna*, Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2011, nr 2(6).
- Rakowska A., *Formy i granice kampanii wyborczej według Kodeksu wyborczego*, [w:] (red.) K. Skotnicki, *Kodeks wyborczy. Wstępna ocena*, Warszawa 2011.
- Rakowska A., *Głosowanie przez pełnomocnika*, *Studia Wyborcze* 2007, t. 4.
- Rakowska A., Skotnicki K., *Zmiany w prawie wyborczym wprowadzone przez Kodeks wyborczy*, Przegląd Sejmowy 2011, nr 4(105).
- Rathus S.A., *Psychologia współczesna*, Gdańsk 2004.
- Reykowski J. (red.), *Konflikt i porozumienie. Psychologiczne podstawy demokracji deliberytywnej*, Warszawa 2007.
- Rulka M., *Kodyfikacja prawa wyborczego*, „Wspólnota”, 2011, nr 3.
- Rymarz F. (red.), *Demokratyczne standardy prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej. Teoria i praktyka*, Warszawa 2005.

- Rymarz F., *Konstytucjonalizacja Państwowej Komisji Wyborczej (wnioski de lege ferenda)* [w:] (red.) Rymarz F., *Demokratyczne standardy prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej. Teoria i praktyka*, Warszawa 2005.
- Rymarz F., *Udział sędziów w organach wyborczych*, [w:] (red.) Rymarz F., *Demokratyczne prawo wyborcze w Rzeczypospolitej Polskiej (1990–2000)*, Warszawa 2000.
- Sartori G., *Teoria demokracji*, Warszawa 1994.
- Schumpeter J.A., *Kapitalizm. Socjalizm. Demokracja*, Warszawa 1995.
- Sen A., *The Idea of Justice*, Penguin Books, London 2009.
- Shapiro I., *Stan teorii demokracji*, Warszawa 2006.
- Silk P., Walters R., *Jak działa parlament brytyjski*, Warszawa 1994.
- Simon H.A., *Rational Choice and the Structure of the Environment*, „Psychological Review” 1956, nr 63(2).
- Sinnott-Armstrong W., Young L., Cushman F., *Moral Intuitions*, [w:] (red.) J. Doris, *The Moral Psychology Handbook*, Oxford 2012.
- Składowski K., *Zasada równości wyborów a wybory do Senatu w Kodeksie wyborczym* [w:] (red.) K. Skotnicki, *Kodeks wyborczy. Wstępna ocena*, Warszawa 2011.
- Skotnicki K., *Glosa do wyroku TK z 20 lipca 2011 r. (sygn. akt K 9/11)*, Przegląd Sejmowy 2012, nr 1.
- Skotnicki K., *Głosowanie przez przedstawiciela*, [w:] Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Alternatywne sposoby głosowania a aktywizacja elektoratu”, Rzeszów 2007.
- Skotnicki K., *Konstytucyjne i polityczne determinanty statusu posła i senatora* [w:] (red.) Jarosz Z., *Parlament. Model konstytucyjny a praktyka ustrojowa*, Warszawa 2006.
- Skotnicki K., *Możliwość wykorzystania alternatywnych sposobów głosowania podczas wyborów samorządowych* [w:] (red.) M. Stec i K. Małysa-Sulińska, *Wybory i referenda lokalne. Aspekty prawne i politologiczne*, Warszawa 2010.
- Skotnicki K., *Opinia prawna na temat poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy oraz niektórych innych ustaw (druk nr 1786)*, Warszawa, 29 listopada 2013.
- Skotnicki K., *Opinia w sprawie wprowadzenia parytetu płci na listach wyborczych*, Przegląd Sejmowy 2010, nr 3(98).
- Skotnicki K., *Prawne problemy ustanowienia w Polsce alternatywnych sposobów głosowania*, Przegląd Wyborczy 2009, nr 9–10.
- Skotnicki K., *Rejestr wyborców i głosowanie korespondencyjne w Wielkiej Brytanii*, [w:] (red.) J. Zbieranek, *Prawo wyborcze. Analizy. Interpretacje. Rekomendacje*, Warszawa 2009.
- Skrzydło W., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2007.
- Skrzydło W., *Ustrój polityczny RP w świetle Konstytucji z 1997 r.*, Kraków 2004.
- Sniderman P.M., Brody R.A., Tetlock P.E., *Reasoning and Choice. Explorations in Political Psychology*, Cambridge 1991.
- Sobolewski M., *Partie i systemy partyjne świata kapitalistycznego*, Warszawa 1977.
- Sokała A., *Administracja wyborcza w obowiązującym prawie polskim*, Toruń 2010.
- Sokolewicz W., *Uwaga 6 do art. 11 Konstytucji*, [w:] (red.) L. Garlicki, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, t. V, Warszawa 2007.

- Sokół W., *Polityka reform wyborczych w Polsce na tle porównawczym*, [w:] (red.) M. Stec, K. Małysa-Sulińska, *Wybory i referenda lokalne. Aspekty prawne i politologiczne*, Warszawa 2010.
- Sokół W., *Wybory do Senatu 2011 r. – mechanizmy wyborcze i ich konsekwencje polityczne* [w:] (red.) A. Turska-Kawa, W. Wojtasik, *Wybory parlamentarne 2011*, Katowice 2012.
- Stanovich K., *Rationality and the Reflective Mind*, Oxford 2010.
- Stirner M., *Einige und sein Eigentum*, Leipzig 1845.
- Stoker G., *Theories of Local Government and Politics*, [w:] (red.) P. Swianiewicz, *Wartości podstawowe samorządu terytorialnego i demokracji lokalnej*, Warszawa 1997.
- Stych M., *Prawa osób niepełnosprawnych na przykładzie prawa do głosowania*, [w:] (red.) B.M. Ćwiertniak, *Prawne problemy samorządu terytorialnego*, Sosnowiec 2013.
- Swianiewicz P. (red.), *Wartości podstawowe samorządu terytorialnego i demokracji lokalnej*, Warszawa 1997.
- Szacka B., *Wprowadzenie do socjologii*, Warszawa 2003.
- Szeliga Z., *Odpowiedzialność parlamentarzystów, Prezydenta, Rady Ministrów oraz jej członków w świetle Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 roku*, Lublin 2003.
- Szewc A., *Komentarz do art. 27 ustawy o samorządzie gminnym*, [w:] (red.) G. Jyż, Z. Pławewcki, A. Szewc, *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Warszawa 2012.
- Szmyt A., *Opinia w sprawie wprowadzenia parytetu na listach wyborczych*, *Przegląd Sejmowy* 2010, nr 3(98).
- Sztumski J., *Refleksje wokół problemów socjologiczno-politologicznych dotyczących wyborów parlamentarnych w 2001 r.*, [w:] J. Sztumski, M. Kolczyński (red.), *Wybory parlamentarne 2001. Scena polityczna – aktorzy – programy – strategie*, Katowice 2003.
- Szymanek J., *Mandat parlamentarny (reinterpretacja ujęć klasycznych)*, *Przegląd Sejmowy* 2010, nr 5.
- Szymanek J., *Reprezentacja i mandat parlamentarny*, Warszawa 2013.
- Świeca J., *Współczesne demokracje. Analiza instytucjonalna*, „De Doctrina Europea” 2008.
- Taggart P., *Populizm i patologie polityki przedstawicielskiej*, [w:] (red.) Y. Meny, Y. Surel, J. Szacki, *Demokracja wobec populizmu*, Warszawa 2007.
- Tomaszewski K., *Będzie można głosować w ciągu dwóch dni*, „Gazeta Prawna” 2010, nr 242.
- Trzciniński J., *Trybunał Konstytucyjny jest władzą sądowniczą?*, „Prawo i Życie” 1998, nr 1.
- Tuleja P., *Normatywna treść praw jednostki w ustawach konstytucyjnych RP*, Warszawa 1997.
- Tullock G., *The Welfare Cost of Tariffs, Monopolies and Theft*, „Western Economic Journal” 1976, Vol. V.
- Turner J.H., *Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie*, Poznań 1999.
- Uziębło P., *Glosa do wyroku TK z dnia 28 lutego 2005 r., K 17/03*, *Gdańskie Studia Prawnicze*, *Przegląd Orzecznictwa* 2005, nr 3.
- Uziębło P., *Problem parytetów i kwot płci w kontekście zasady równości wyborów*, [w:] *Zasada równości wyborów parlamentarnych w państwach europejskich i południowo-amerykańskich*, Warszawa 2013.
- von Hayek F., *Konstytucja wolności*, Warszawa–Wrocław 1987.

- von Kuehnelt-Leddihn E., *Demokracja – opium dla ludu*, Warszawa 2012.
- Walecki M. (red.), *Finansowanie polityki. Wybory, pieniądze, partie polityczne*, Warszawa 2000.
- Wieruszewski R., Sękowska-Kozłowska K., *Opinia w sprawie wprowadzenia parytetu płci na listach wyborczych*, Przegląd Sejmowy 2010, nr 3(98).
- Wilson E.O., *Socjobiologia*, Warszawa 2000.
- Wilson T.D., *Strangers to Ourselves. Discovering the Adaptive Unconscious*, London 2002.
- Winczorek P., *Bezpośredniość wyborów*, „Rzeczpospolita” 2009, nr 58.
- Winczorek P., *Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, Warszawa 2008.
- Szczupaczyński J (red.), *Władza i społeczeństwo. Antologia tekstów z zakresu socjologii i polityki*, Warszawa 1995.
- Wnuk-Lipiński E., *Demokratyczna rekonstrukcja. Z socjologii radykalnej zmiany społecznej*, Warszawa 1996.
- Wojtyczek K., *Konstytucyjna regulacja systemu wyborczego w III Rzeczypospolitej*, [w:] (red.) F. Rymarz, *10 lat demokratycznego prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej (1990–2000)*, Warszawa 2000.
- Wybory 1991. Programy partii i ugrupowań parlamentarnych*, Warszawa 2001.
- Wybory 1993. Partie i ich programy*, Warszawa 2001.
- Wybory 1997. Partie i ich programy*, Warszawa 2004.
- Wybory 2001. Partie i ich programy*, Warszawa 2002.
- Wybory 2005. Partie i ich programy*, Warszawa 2006.
- Wybory 2007. Partie i ich programy*, Warszawa 2011.
- Wybory 2011. Partie i ich programy*, Warszawa 2013.
- Wybory prezydenckie 1995. Programy kandydatów*, Warszawa 2003.
- Wybory prezydenckie 2000. Programy kandydatów*, Warszawa 2004.
- Zajac J.M., Batorski D., *Kampania w sieci*, Warszawa 2011.
- Zaleśny J., *Posel a wyborca*, [w:] Kruk M. (red.), *Mandat przedstawicielski w teorii, prawie i praktyce poselskiej*, Warszawa 2013.
- Zbieranek J. (red.), *Gwarancje korzystania z czynnego prawa wyborczego przez osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Analiza i zalecenia*, Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich 2012 nr 8.
- Zbieranek J., *W stronę reformy procedur głosowania w Polsce*, [w:] *Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2006.
- Zedler F., *Glosa do uchwały z dnia 20 września 1996 r. III CZP 72/96*, Przegląd Sądowy 1998, nr 1.
- Zych R., *Problem odpowiedzialności prawnej za obietnice wyborcze*, Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2011, nr 1.
- Żukowski A., *Systemy wyborcze*, Olsztyn 1999.
- Żukowski A., *System wyborczy do Sejmu i Senatu RP*, Warszawa 2004.
- Żukowski A., *Systemy wyborcze. Wprowadzenie. Wydanie drugie poszerzone i uaktualnione*, Olsztyn 1999.

Strony internetowe i publikacje elektroniczne

- Cieśla W., Łakomski G., *My ci dietę, Ty nam dołę*, „Wprost” 2010, <http://www.wprost.pl/ar/218649/My-ci-diete-Ty-nam-dole/?pg=0>.
- Duch, R., M., Tyran J.R.: *Coalition Context, Voter Heuristics and the Coalition-directed Vote*, na: http://www.econ.ku.dk/cee/pdf/coalition_reasoning_june2_2012.pdf.
- Flis J., *Senat - osoba i opcja*, <http://jaroslawflis.salon24.pl/380590,senat-osoba-i-opcja>,
- Fuszara M., *Co tam Panie w polityce? Mizogini trzymają się mocno*, „Gazeta Wyborcza” 21.07.2010, http://wyborcza.pl/1,75968,8158841,Co_tam_Panie_w_polityce__Mizogini_trzymaja_sie_mocno.html.
- Po wyroku TK: Porażka PO? Sukces PIS? Chwała sędziom?*, „Gazeta Wyborcza” z 20 lipca 2011 r., http://wyborcza.pl/1,76842,9977725,Po_wyroku_TK__Porazka_PO__Sukces_PiS__Chwala_sedziom_.html.
- Gieysztor J., *Ważniejszy komitet wyborczy czy kandydat*, <http://koszalin7.pl/koszalin/publisytyka/820.html?task=view>, http://wyborcza.pl/1,75968,13593204,Jednomandatowe_okregi_wyborcze_deformuja_-_wybory.htm.
- Kosiński A., *Powiat kwidziński: Sprawdziliśmy wysokość diet radnych w powiecie kwidzińskim*, <http://kwidzyn.naszemiasto.pl/artukul/1718161,powiat-kwidzynski-sprawdzilismy-wysokosc-diet-radnych-w,id,t.html>.
- Kosmęda P., *Wybory ważne, wyborca nieważny?*, <http://www.radiownet.pl/republika-nie/piotrmichalkosmeda#/publikacje/wybory-wazne-wyborca-niewazny>.
- Krygiel P., *Powrót do debaty nad znajdującym się w Sejmie projektem likwidacji finansowania partii politycznych z budżetu byłby ewenementem na skalę Unii Europejskiej*, <http://www.sobieski.org.pl/komentarz-is-161>.
- Michałowski B., *Ordynacja wyborcza do Sejmu - polskie współczesne „liberum veto”?*, http://www.normalne.nazwa.pl/IMG/pdf/Raport_IS_Michalowski_JOW_2007_07.pdf.
- Mościcka A., *Zarobki wójtów i prezydentów: czy trzeba zgody na obniżkę pensji?*, http://www.portalsamorzadowy.pl/praca/zarobki-wojtow-i-prezydentow-czy-trzeba-zgody-na-obnizke-pensji,43357_0.html.
- Nitwinko W., *Zmiany systemu wyborczego w Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzone w ramach Kodeksu wyborczego oraz ich konsekwencje*, <http://www.nitwinko.pl/res/pdf/ARTYKUL-SZKICE.pdf>.
- Opinia Instytutu Spraw Publicznych dotycząca rozwiązań proponowanych w poselskim projekcie ustawy – Kodeks wyborczy (druk nr 1568) sierpień 2009, <http://www.isp.org.pl/files/19380022810282076001259578243.pdf>.
- Paradowska J., „Polityka” z 27 lipca 2011 r., nr 31
- Przystawa J., *Co wynika z lekcji senackich wyborów 2011?*, <http://jow.pl/co-wynika-z-lekcji-senackich-wyborow-2011/>.
- Przystawa J., *JOW do Senatu: mały krok do przodu, czy zasłona dymna?*, <http://www.asme.pl/129431555431083.shtml>.
- Raport KRRiT na temat kampanii wyborczej w 2011 r., https://www.krrit.gov.pl/Data/Files/_public/Portals/0/komunikaty/kp2012/sprostowania/raport_kampanii_-2011.pdf.

- Raport Parlamentu Europejskiego pt. Kwoty dotyczące płci w systemach wyborczych w Europie, http://pl.boell.org/sites/default/files/downloads/Kwoty_wyborcze_w_Europie_raport.pdf.
- Sandecki M, *Jednomandatowe okręgi wyborcze deformują wybory*, Gazeta wyborcza.pl, Komenatarze i opinie (rozmowa z P. Uziębło), z 20 marca 2013 r.
- Spróbujmy parytetów*, wywiad z M. Fuszara, <http://www.strefabiznesu.pomorska.pl/artykul/sprobujmy-parytetow-29368.html>.
- Wybory 2011. Wójt pomoże komitetom wyborczym w kampanii*, <http://www.samorzad.lex.pl/czytaj/-/artykul/wybory-2011-wojt-pomoze-komitetom-wyborczym-w-kampanii>.
- Zajrzeliśmy radnym do portfeli. Zobacz pomorski ranking diet*, „Dziennik Bałtycki”, <http://www.dziennikbaltycki.pl/artykul/751533,zajrzelismy-radnym-do-portfeli-zobacz-pomorski-ranking-diet,id,t.html?cookie=1>.
- Cyrankiewicz M., *Minusy głosowania listem*, „Rzeczpospolita” 6.03.2014, <http://prawo.rp.pl/artykul/1091982.html>, sczytano 15 października 2014.
- Sprawozdanie z konferencji: Kwoty, kobiety, polityka, kwiecień 2012, <http://www.isp.org.pl/uploads/filemanager/Kwotykobietypolityka-sprawozdaniezkonferencji.pdf>.